

Groupe parlementaire

Här Fernand Etgen

President vun der Deputéiertechamber

19, um Krautmaart

L-1728 Lëtzebuerg

Lëtzebuerg, den 7. August 2019

Här President,

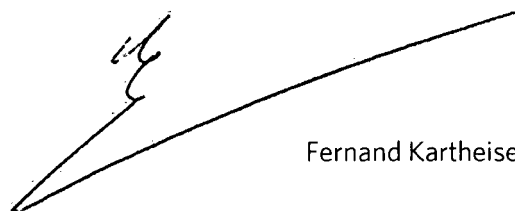
Sou wéi d'Chambersreglement et virgesäit, bieden ech lech, dës parlamentaresch Fro un den Här Premierminister an un d'Madamm Minister fir Chancëgläichheet weiderzeleeden.

An der Äntwert op meng parlamentaresch Fro Nr. 859 schreift den Här Premierminister dëst zum Thema vun där sougenannter „Orange Week“: „Dozou sief gesot, datt déi Manifestatioun, em déi et hei geet, nämlech d'„Orange Week“, keng politesch Manifestatioun ass, mee eng Manifestatioun, déi zum Zil huet, op Gewalt géint Fraen hinzeweisen, e grave Phänomen, dee leider ëmmer nach besteet, hei am Land wéi och weltwäit. Déi Manifestatioun fält domat nët an den Domaine vun der Politik mee baséiert op universelle Mënscherechter an elementarer Mënschlechkeet, där hire Respekt an den Ae vun der Regierung sollt zum gesellschaftliche Konsens gehéieren.“ Dozou wollt ech dem Här Staatsminister an der Madamm Minister fir d'Gläichheet dës Froe stellen:

1. Ass et an den An vun der Regierung eng politesch Astellung, respektiv e politesche Choix, wann am Kontext vun der Gewaltpräventioun, z.B. duerch eng staatlech subventionéiert Sensibilisierungscampagne, op eng Kategorie vun Affer higewise gëtt iwwerdeems aner Affer – där hir Zuel och ganz héich ass – einfach ignoréiert ginn?
2. Missten déi selwecht „universell Mënscherechter an elementar Mënschlechkeet“ net fir all Affer vu Gewalt gëllen? Oder gëllen déi héich Begrëffer an den An vun der Regierung nëmme fir eng Kategorie vun Affer?
3. Ass den Här Premierminister sech bewusst, datt no offizielle Statistiken iwwer 30 Prozent vun den Affer vun haislecher Gewalt männlech sinn?
4. Ass den Här Premierminister der Meenung, datt grad bei männlechen Affer vu Gewalt d'Gefor vun enger grousser Donkelziffer besteet? Dat, well Männer sech schwéier dinn, als Affer ëm Hëllef ze froen, a well d'männlech Affer aktuell an der Gesellschaft, an de Medien an och an der Politik dacks doudgeschwige ginn?
5. Wat huet d'Regierung zënter 2013 gemaach fir Gewalt géint Fraen ze bekämpfen?
6. Wéi ënnerstëtzt d'Regierung d'„Orange Week“?
7. Wéi vill Plazen a Foyeren gëtt et hei am Land fir Fraen an Nout?
8. Wat huet d'Regierung zënter 2013 gemaach fir Gewalt géint Männer ze bekämpfen?

9. Wéi vill Plazen a Foyeren gëtt et hei am Land fir Männer an Nout?
10. Wéi eng Campagnen mécht d'Regierung fir Gewalt géint Männer, zum Beispill Gewalt doheem, ze thematiséieren a wéivill Geld gëtt a sou Campagnen investéiert?
11. Wéivill staatlech Subventiounen, Subsiden, an esou virun, kruten an de Joren 2013 - 2019 pro Joer de Conseil national des femmes an de CID Fraen an Gender, inklusiv Loyeren, Personalkäschten, Verwaltungsausgaben, Aktivitéiten, Campagnen an Acquisitiounen an all aner Depensen déi de Staat an iergend enger Manéier mat finanzéiert huet?

Mat déiwem Respekt,

Fernand Kartheiser

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de l'Égalité entre
les femmes et les hommes

No/réf 5176 /ah
Affaire suivie par Maryse Fisch
Téléphone : 2478-5825

Monsieur Marc Hansen
Ministre aux Relations avec le Parlement
Service central de législation
Luxembourg

Luxembourg, le 6 septembre 2019

**Concerne : Question parlementaire no 1032 de l'honorable député Fernand Kartheiser –
Lutte contre la violence**

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur de vous faire parvenir, en annexe, la réponse commune du Premier Ministre et de la soussignée à la question parlementaire no 1032 de l'honorable député Monsieur Fernand Kartheiser.

Je vous prie de croire, Monsieur le Ministre, en l'expression de mes salutations distinguées.

Tania Bofferding
Ministre de l'Égalité entre les femmes
et les hommes

Gemeinsam Äntwert vum Premierminister Xavier Bettel an der Ministesch fir Gläichstellung tëschent Fraen a Männer op déi parlamentaresch Fro n°1032 vum honorablen Députéierten Fernand Kartheiser

1) De Ministère fir Gläichstellung tëschent Fraen a Männer (an der Suite „MEGA“) gesäit fir säin Kompetenzberäich vun der haislecher Gewalt Fraen a Männer, Meedercher a Jongen als gläich un. Dëst bezitt sech souwuel op d’Affer wéi och op d’Auteuren vu Gewalt. Des geschlechtsneutral Approche gëtt och vum *Comité de coopération entre les professionnels dans le domaine de la lutte contre la violence* an sengen Joresrapporten ënnerstrach. Zuelen vun weiblechen a männlechen Affer an Auteuren ginn an dësem Rapport gläichermooßen duergeluécht. De Rapport ass deemno e wichtegt Dokument, wou kloer ervirgeet dat et bei béiden Geschlechter Affer an Täter ginn.

Lëtzebuerg huet mam Gesetz vum 18. Juli 2018 déi sougenannten Istanbulconventioun géint Gewalt un Fraen an zur haislecher Gewalt ratifizéiert. Den Europarot encouragéiert d’Memberlänner ausdrécklech de Jongen an de Männer deeselwechten Schutz zoukommen ze loossen. Dëst ass fir Lëtzebuerg eng Selbstverständlechkeet, well eis Législatioun – besonnesch am Beräich vun haislecher Gewalt - geschlechtsneutral ass.¹ D’Ausso, daat d’Regiirung eng bestëmmten Kategorie vun Affer avantagéiert ass deemno net richtig.

De MEGA finanzéiert verschidden Associatiounen an Net-Regiirungsorganisatiounen am Cader vun hieren Activitéiten fir d’Gläichstellung zwëschent Fraen a Männer. De Beräich vun der Gewalt ass en traditionellt Thema vun der nationalen an internationalen Gläichstellungsbeméiungen, e Sujet deen och vun Fraenrechtsorganisatiounen opgegraff gëtt, fir sech un internationalen Campagnen drunzehänken. D’Regierung huet hier Aschätzung iwwert d’Natur vun der Orange Week an hirer Äntwert op déi parlamentaresch Fro n°859 duerchgeluegt. D’Orange Week inspiréiert sech um Projet UNITE vun UN Women, an gëtt dëst Joer fir drëtte Kéier vum Nationalen Fraerot organiséiert. Gewalt u Fraen ass nach ëmmer eng Réalitéit bei eis wéi och am internationalen Kontext. Deemno ënnerstëtzt de MEGA och esou Campagnen, well se dozou bäidroen op Gewalt géint Fraen a Meedercher hinzeweisen.

Bis elo ass keng Associatioun oder Net-Regiirungsorganisatioun, déi sech spezifesch em Rechter fir Männer a Nout këmmert un d’Regiirung oder un de MEGA erugetrueden, fir eng Campagne ze lancéieren déi sech spezifesch dem Thema Männer a Jongen als Affer vu Gewalt unhëlt. De MEGA ass awer oppen fir zesummen matt enger entsprecherender ONG eng Campagne zum deem Sujet ze lancéieren.

2) Déi an der parlamentarescher Fro n°859 ugeschwaten universell Menschenrechter an Werter vun elementarer Menschlëchkeet applizéieren sech op all Affer vu Gewalt.

3) De Rapport vum *Comité de coopération entre les professionnels dans le domaine de la lutte contre la violence* hält am Joresrapport fir 2018 fest, daat mer bei den polizeilechen

¹ [https://www.coe.int/fr/web/istanbul-convention/the-convention-in-brief#{"11642301":0}](https://www.coe.int/fr/web/istanbul-convention/the-convention-in-brief#{)

Interventiounen am Cader vun haislecher Gewalt en Taux vun 33,9 % Männer hun, déi Affer sinn an 66,1 % Fraen. Wat d'Expulsiounen ubelaangt, sou waren 13,2 % vun allen Affer Männer. De Rapport gouf an der Sëtzung vum Regiirungsrot vum 5. Juli 2019 vun der Ministesch fir Gläichstellung fir Fraen a Männer présentéiert an actéiert. An der zoustänneger parlamentarescher Kommissioun gouf de Rapport ausféierlech den 18. Juli 2019 présentéiert an diskutéiert.

4) Donkelzifferen sinn an der Regel schwéier anzeschätzen, well d'Affer am Verbuergen bleiwen, an deemno loossen sech Aussoen dozou ganz schwéier maachen. Den Aspekt vun der Donkelziffer ass der Regiirung awer duerchaus bewosst. Iwwer Gewalterfahrungen ze schwätzen, sech ze manifestéieren wann een Hëllef brauch, ass keen einfachen Schrëtt. Haislech Gewalt ass nach ëmmer en Thema wou et gëllt Hemmschwellen ofzebauen, fir dat sech Affer – Fraen a Männer – zu Wuert mellen.

De MEGA huet an de läschten Joeren awer ëmmer drop higewisen, dat och Männer kennen Affer sinn vun haislecher Gewalt an dat och si bei verschiddenen Berodungstellen, wéi z.B. den InfoMann, kennen gehollef kréien. Grad dëse Service ass aus der Noutwëndegkeet eraus an d'Liewen geruff ginn, fir och Männer déi sech a Noutsituatiounen befannen – dorënner och haislech Gewalt – eng Ulaflaz ze bidden wou se professionell Ennerstëtzung an Hëllef kréien.

Emsou méi wichteg sinn Projeten, déi sech virun allem dem Ofbau vun geschlechtsspezifischen Stereotypen verschriwwen hun, an déi och am Beräich vun der haislecher Gewalt en Afloss hun. An deem Kontext sief op de Fuerschungsprojet zum Thema Geschlechterstereotypen vun der Uni Lëtzebuerg higewisen, deen als Zielsetzung huet fir geschlechtsspezifesch Préjugéen an normativ Virstellungen ze analyséieren an ze hannerfroen.²

5) Säit 2013 huet de MEGA virun allem e Schwéierpunkt gesaat, op verschidden Gesetzreformen, Etuden, Konferenzen an Sensibiliséierungscampagnen am Beräich vun der haislecher Gewalt, déi béid Geschlechter viséiert.

Gesetzreformen

Mam Gesetz vum 30. Juli 2013 ass d'Gesetz iwwert haislech Gewalt verbessert ginn, andeems ënnert anerem de familiären Kader fir d'Schutzmoossnahmen erweidert, d'Dauer vun der Expulsioun vun 10 op 14 Deeg eropgesat, an den Auteur responsabiliséiert ginn sinn, andeems d'Obligatioun fir sech bei der Täterberodung Riicht Eraus ze mellen elo gesetzlech virgeschriwwen ass. Doriwwer eraus ass mam Gesetz vum 20. Juli 2018 déi sougenannten Istanbulconventioun vum Europarat fir de Kampf géint all Formen vu Gewalt un Fraen a Meedercher an géint Haislech Gewalt an déi lëtzebuerger Législatioun iwwerdreien ginn³. Wéi schon ervirgehuewen applizéiert Lëtzebuerg des Conventioun net nëmmen op Fraen a Meedercher, mä gläichermossen och op Jongen a Männer. Matt dësem Gesetz ass och d'Gesetz

² <http://mega.public.lu/fr/actualites/2019/06/stereotypes-luxembourg/index.html>

³ <http://convention-istanbul.lu/>

iwwer haislech Gewalt nach eng Kéier verbessert ginn, andeems d'Kanner (Meedercher a Jongen) besser geschützt ginn.

Etuden a Konferenzen

Am Dezember 2013 gouf déi zweejähreg Etude *Les causes de la violence domestique au Luxembourg*⁴ lancéiert, déi vum Luxembourg Institute of Health (LIH) emgesaat gouf an déi de 5. März 2015 am Cader vun enger grousser internationaler Konferenz der Éffentlechkeet virgestallt gouf. D'Zielsetzung vun dëser grousser Etude war et emfaassend d'Ursaachen vun haislecher Gewalt zu Lëtzebuerg ze analyséieren, andeems souwuel d'Perspektiv vun den Affer an den Auteuren, wéi och de betroffenen Berufsgruppen (Police, Magistratur, Sozialarbechter) ageholl gouf. Och des Etude huet de Phénomène vun der haislecher Gewalt geschlechtsneutral behandelt.

D'Ofschlossétude huet 10 Recommandatiounen ausformuléiert, déi ennert anerem d'Verbesserung vum Afferschutz an d'Aféierung vun der sougenannter Afferambulanz⁵ matt sech gezunn hun.

Campagnen

2012 huet de MEGA d'Campagne gestart „La violence domestique nuit à toute la famille“ fir drop hinzewiesen, daat haislech Gewalt déi ganz Famill betrëfft, a gläichermoßen Fraen a Männer, Meedercher a Jongen matt abezitt. D'Campagne ass déi Joeren drop nei éditéiert ginn, andeems d'Informatiounen an 8 Sproochen iwwersaat an adaptéiert goufen fir och déi nët-lëtzebuergesch Communautéiten besser ze erreechen.

Parallel dozou huet 2013 den deemolegen Chancegläichheitsministère an Zesummenarbecht mat der portugieseschsproocheger Communautéit de Projet vum interaktiven Theater lancéiert. Dëst Konzept setzt op déi aktiv Participatioun vum Public fir opgrond vun fiktiven gespillten Konflikt- a Gewaltsituatiounen selwer anzegräifen. Dës Theatervirféierungen haten e groussen Succès a verschiddenen Gemengen uechter d'Land. Et ass geplangt fir dëse Projet ërem nei opzeléien an de kommende Méint mat der Perspektiv fir och nach aner Communautéiten ze erreechen.

Eng méi rézent Campagne betrefft d' Ratifikatioun vun der Istanbulconventioun, déi iwwert all Dimensiounen vu Gewalt informéiert mat den entsprecheden Gesetzbestëmmungen an matt den Hëllefsoffren fir d'Affer. Opgrond vun der Tatsaach, dat Lëtzebuerg d'Conventioun net nemmen op Fraen ausriicht, ass d'Campagne natürléich och op de Schutz vu Jongen a Männer

---

⁴ http://mega.public.lu/fr/espace-presse/dossiers-presse/2015/etude-violence-domestique/Etude-Violence-domestique---Version-integrale-23_2_2015.pdf

⁵ http://mega.public.lu/fr/actualites/2018/07/umedo/LNS0002_de_pliant_FR.pdf

ausgeriicht déi Affer sinn vu Gewalt, wat och um Site www.convention-istanbul.lu ervirgehuewen gëtt⁶.

Doriwwer eraus versicht de MEGA all Initiativen ze ënnerstëtzen, déi sech dem Kampf géint Gewalt an haislech Gewalt verschriwwen hun. Dorënner fällt ënnert anerem och d'Orange Week, déi 2017 an 2018 organiséiert goufen. Déi nei Editioun ass fir November 2019 geplangt.

6) De MEGA huet 2018 d'Orange Week matt engem Montant vun 21784,22 EURO ënnerstëtzt.

7) Nofolgend eng Oplëschtung vun allen Ennerbréngungsstrukturen an Berodungszentren matt denen de MEGA am Cader vum Kampf géint Gewalt conventionnéiert ass.

Ennerbrengungsstrukturen fir Fraen, Meedercher an Fraen matt Kanner

Numm	Zielgrupp	Plazen
Foyer Eschweiler Haus Edith Stein (Fondation Maison de la Porte Ouverte)	Centre d'Accueil pour femmes avec ou sans enfants	17
Foyer Maternel (Fondation Maison de la Porte Ouverte)	Centre d'Accueil pour futures et jeunes mamans	16
Foyer Paula Bové (Fondation Maison de la Porte Ouverte)	Centre d'Accueil pour femmes avec ou sans enfants	30
Structure Sichem – Centre Maternel (Fondation Maison de la Porte Ouverte)	Centre d'Accueil pour futures et jeunes mamans	44
Fraenhaus (Femmes en Détresse asbl)	Centre d'Accueil pour femmes avec ou sans enfants	38
Meederchershaus (FADEP) (Femmes en Détresse asbl)	Centre d'Accueil pour jeunes filles avec ou sans enfants	10
Maison Communautaire MACOU (Femmes en Détresse asbl)	Centre d'Accueil pour femmes avec ou sans enfants	11
Fondation Pro Familia	Centre d'Accueil pour femmes avec ou sans enfants	20
Foyer Sud (Conseil National des Femmes du Luxembourg)	Centre d'Accueil pour femmes avec ou sans enfants	22

⁶ « Si la Convention s'attache tout particulièrement à toutes les formes de violence à l'égard des femmes, elle reconnaît explicitement que la violence domestique et d'autres violences font aussi des victimes masculines. Voilà pourquoi, la Convention encourage les Etats à appliquer le texte aussi aux victimes masculines. Du fait que sa législation est généralement neutre en terme de genre, l'approche du Luxembourg consiste à appliquer la convention aux deux sexes. » (<http://convention-istanbul.lu/convention/>)

Berodungszentren fir Fraen, Meedercher a Fraen matt Kanner

Numm	Zielgrupp
VISAVI (Femmes en Détresse asbl)	Centre d'information, de consultation et d'assistance pour femmes en détresse
Oxygène (Femmes en Détresse asbl)	Centre d'information, de consultation et d'assistance pour jeunes filles
Centre Ozanam Centre (Fondation Maison de la Porte ouverte)	Centre d'information, de consultation et d'assistance pour femmes en détresse
Centre Ozanam Nord (Fondation Maison de la Porte ouverte)	Centre d'information, de consultation et d'assistance pour femmes en détresse
Fondation Pro Familia Dudelange	Centre d'information, de consultation et d'assistance pour femmes en détresse
Foyer Sud (Conseil National des Femmes du Luxembourg)	Centre d'information, de consultation et d'assistance pour femmes en détresse

Berodungszentren fir Fraen a Männer, Meedercher a Jongen

Numm	Zielgrupp
CFFM (Femmes en Détresse asbl)	Centre pour femmes, familles et familles monoparentales (femmes et hommes)
SAVVD (Femmes en Détresse asbl)	Service d'assistance aux victimes (femmes et hommes) de violence domestique
S-PSYea (Femmes en Détresse asbl)	Service psychologique pour enfants et adolescents victimes de violence domestique
Fondation Pro Familia Dudelange	Services de consultation, de suivi social et de médiation familiale pour femmes et hommes
Alternatives (Fondation Pro Familia)	Centre de consultation pour enfants et adolescents victimes de violence
Alternatives Ettelbruck (Fondation Pro Familia)	Centre de consultation pour enfants et adolescents victimes de violence
Riicht Eraus (Croix-Rouge)	Service de consultation et d'aide pour auteurs de violence (service disponible pour femmes et hommes)

Berodungszentren an Ennerbrennungsstrukturen fir Männer matt oder ouni Kanner

Numm	Zielgrupp	Plazen
infoMann (Act Together asbl)	Centre d'information, de consultation et d'assistance pour hommes et garçons en détresse	7
Riicht Eraus (Croix-Rouge)	HOLD – Hommes logés en dignité	5

Fondation Maison de la Porte ouverte	Structure d'hébergement pour hommes victimes de la traite des êtres humains	5
Caritas	Structure d'hébergement pour hommes victimes de la traite des êtres humains	11

8) De MEGA weist nach eng Kéier drop hin, daat all Moosnam géint haislech Gewalt, sief et um gesetzlechen, wéi och am sozialpoliteschen Plang sech souwuel u Fraen a Meedercher riicht, wéi och un Männer a Jongen. De MEGA huet doriwwer eraus ëmmer schon drop higewisen, dat och Männer a Jongen kennen Affer sinn vun haislecher Gewalt. Dëst am Kader vun der Konferenz „Mensch Mann“ am November 2011, wou op des Tatsaach mat Nodrock higewisen gouf. D'Schaafung vum INFOMANN am Joer 2012 ass aus der Noutwendegkeet resultéiert fir ënnert anerem och männlechen Affer vun haislecher Gewalt kennen eng Berodung ze bidden fir iwwert hier Nout ze schwätzen a gehollef ze kréien. Am Oktober 2016 huet de Ministère déi 3. International Konferenz iwwert d'Thema Männer a Gläichstellung e Workshop organiséiert mat nationalen an internationalen Experten iwwert de Sujet vun der Gesondheet vu Männer a Jongen, wou och iwwer de Sujet Männer a Jongen als Affer vun Gewalt geschwat gouf. De MEGA wëll dësen Aspekt an de kommenden Joeren nach méi an de Virdergrond stellen, ënnert anerem och am Cader vun der Orange Week wou déi deelhueelend Organisatiounen encouragéiert ginn, fir och d'Gewalt u Jongen a Männer bei der Organisatioun vun hiere Manifestatiounen mat eranzehuelen.

9) Den Infomann stellt Wunnengen zur Verfügung fir Jongen a Männer a Nout, déi vum MEGA finanzéiert ginn. Et sinn momentan 7 Plazen an 2 Studioen an zwee Appartementer am Süden vum Land. Desweideren stellt de Service Riicht Eraus fir Täterberodung vum Roude Kräiz zwee Appartementer am Süden matt engem Total vun 5 Plazen zur Verfügung am Cader vum Programm HOLD (Hommes logés en dignité). Des Plazen riichten sech prioritär un männlech Auteuren vun haislecher Gewalt, awer och un männlech Affer vun haislecher Gewalt. Och dëse Programm gëtt vum MEGA finanzéiert. Desweideren stellen d'Fondation Maison de la Porte ouverte (Ettelbréck matt 5 Plazen) an d'CARITAS (Westen vum Land matt 11 Plazen) zwee Foyeren zur Verfügung wou männlech Affer vu Menschenhandel kënnen ennerbruecht ginn.

10) D'Campagnen déi de MEGA am Kader vum Kampf géint Gewalt emgesaat huet, besonnesch déi haislech Gewalt, waren a sinn och an Zukunft net spezifesch op ee Geschlecht ausgeriicht. Déi Campagnen déi de Ministère an de läschten Joëren an Eegenrégie organiséiert huet waren „La violence nuit à toute la famille“ matt engem Budget vun 80937,70 EUR an d'Campagne zur Istanbulkonventioun matt engem finanziellen Empfang vun 99483,46 EUR.

11) D'Dépenses fir de Nationalen Fraerot a fir de CID Fraen an Gender belafen sech folgendermoossen

Nationalen Fraerot

ANNÉE	CONVENTION	DIVERS	MONTANT	TOTAL
2013	257 401,00			257 401,00
2014	252 565,74			252 565,74
2015	275 632,92	Conférence dans le cadre de la Présidence luxembourgeoise du Conseil de l'UE à Mondorf	89 028,01	364 660,93
2015	-	Conférence sur la violence domestique	15 942,44	15 942,44
2016	299 000,00			299 000,00
2017	286 753,91	Subside ordinateur	2 812,28	289 566,19
2017		Subside Orange Week	3 878,75	3 878,75
2018	291 499,92	Subside Orange Week	2 750,00	294 249,92
2019	302 015,09			302 015,09
		Somme totale		2 079 280,06

CID – Fraen an Gender

ANNÉE	CONVENTION	TOTAL
2013	365 208,00	365 208,00
2014	328 799,70	328 799,70
2015	429 648,00	429 648,00
2016	430 152,00	430 152,00
2017	420 321,41	420 321,41
2018	451 376,00	451 376,00
2019	369 893,61	369 893,61
	Somme totale	2 795 398,72